

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

економічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра

бізнесу та управління персоналом

(назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

Роман ГРЕШКО

«27» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Методологія наукових досліджень у професійній діяльності

(вказати назву навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма Підприємництво та управління бізнесом

(назва програми)

Спеціальність D3 Менеджмент

(вказати: код, назва)

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання

українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

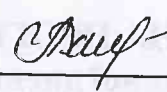
Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень у професійній діяльності» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Підприємництво та управління бізнесом» спеціальності D3 «Менеджмент» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», затвердженої наказом ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича № 164 від 01 травня 2025 р.

Розробник: Лопатинський Юрій Михайлович, професор кафедри бізнесу та управління персоналом, доктор економічних наук, професор

Викладачі: Лопатинський Юрій Михайлович, професор кафедри бізнесу та управління персоналом, доктор економічних наук, професор

Погоджено з гарантом
ОП «Підприємництво
та управління бізнесом»

 Людмила ВЕРБІВСЬКА

Затверджено на засіданні бізнесу та управління персоналом
протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувач кафедри Любов ВОДЯНКА

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради
економічного факультету

 Ірина НИКИФОРАК

Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здатності самостійно обґрунтовувати наукову проблему, формувати методологічний апарат, обирати методи й організовувати власне дослідження у сфері підприємництва та управління бізнесом, критично оцінювати і представляти його результати з дотриманням академічної доброчесності.

Навчальна дисципліна «Методологія наукових досліджень у професійній діяльності» належить до циклу професійної підготовки освітньо-наукової програми «Підприємництво та управління бізнесом» підготовки доктора філософії зі спеціальності D3 Менеджмент. Її зміст охоплює логіку наукового дослідження, формування його наукового апарату, обґрунтування методів, системний підхід, роботу з джерелами, планування та представлення результатів. Практичні завдання спрямовані на послідовне опрацювання елементів власного дисертаційного дослідження та їх використання у професійній і викладацькій діяльності.

Пререквізити

«Методологія наукових досліджень у професійній діяльності» є обов'язковою дисципліною та викладається здобувачам 1 року навчання у 2 семестрі загальним обсягом 90 годин (3 кредити).

Для ефективного вивчення курсу здобувачі вищої освіти спираються на знання, здобуті під час вивчення дисциплін «Філософія та методологія науки» та «Проектний менеджмент». Отримані знання з дисципліни «Методологія наукових досліджень у професійній діяльності» можуть бути використані при вивченні обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки «Актуальні проблеми розвитку підприємництва», «Інтелектуальна власність та захист авторських прав», «Цифрова економіка та електронний бізнес», а також низки вибіркових компонент циклу професійної підготовки – «Технологія оформлення грантових заявок та патентних прав», «Академічна доброчесність та якість освіти», «Цифрові наукові комунікації», «Критичне та креативне мислення в науковій діяльності», а також у процесі проходження педагогічної практики та написання дисертаційної роботи, що сприяє набуттю передбачених ОНП компетентностей та результатів навчання.

Результати навчання

Відповідно до освітньо-наукової програми «Підприємництво та управління бізнесом» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень у професійній діяльності» сприяє формуванню наступних компетентностей та програмних результатів навчання.

Інтегральна компетентність: Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійних практик, застосовувати новітні методології наукової, педагогічної, професійної діяльності, здійснювати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні та спеціальні компетентності:

ЗК 1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК 3. Здатність працювати автономно.

СК 1. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження на відповідному рівні, досягати наукових результатів, які можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях, впроваджені у практичну діяльність, що створюють нові знання у підприємницьких, торговельних та біржових структурах та/або дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

СК 2. Здатність продукувати, обґрунтовувати нові ідеї, гіпотези і моделі та приймати науково обґрунтовані рішення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК 4. Здатність усно та/або письмово презентувати, обговорювати, апробувати результати досліджень, розробок, проєктів українською та іноземною мовами.

СК 5. Здатність до критичного переосмислення і розвитку сучасних теорій, методологій, об'єктів досліджень й практик, із застосуванням системного підходу до врахування неекономічних аспектів з різних галузей знань, у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

СК 9*. Здатність розвивати інноваційні соціальні навички, ефективно поєднувати наукові здобутки та педагогічну майстерність, використовувати сучасні технології і методи навчання у викладанні економічних дисциплін.

СК 10*. Здатність до професійної комунікації, ведення дискусії, переконливого та аргументованого відстоювання власної думки з повагою до індивідуального та культурного різноманіття й системи цінностей в умовах міжособистісної та міжкультурної взаємодії.

Результати навчання:

ПРН 2. Глибоко розуміти загальні принципи та методи економічних наук, методологію наукових досліджень, застосовувати їх в процесі проведення власних досліджень у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також у викладацькій практиці.

ПРН 5. Застосовувати сучасні методи та інструменти наукових досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також у дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРН 8. Формулювати та перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, актуальні літературні та інформаційні джерела, результати теоретичного аналізу, моделювання, експериментальних досліджень.

ПРН 9. Планувати і виконувати теоретичні та/або емпіричні дослідження з використанням сучасних методів й інструментів, здійснювати критичний аналіз результатів власних або сторонніх досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо проблем у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності та дотичних міждисциплінарних напрямів, з дотриманням норм академічної і професійної етики.

ПРН 11. Вільно презентувати, обговорювати державною та іноземними мовами результати досліджень, наукові та/або прикладні проблеми підприємництва, торгівлі, біржової діяльності, оприлюднювати їх у наукових публікаціях провідних міжнародних видань або впроваджувати у практичну діяльність.

Опис навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекцій	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	3	90	10	20	-	-	60	-	екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Методологія наукового пізнання					
Тема 1. Наукове дослідження у професійній діяльності	9	1	2	-	-	6
Тема 2. Методологія та логіка наукового дослідження	10	1	2	-	-	7
Тема 3. Формування наукового апарату дисертаційного дослідження	14	2	4	-	-	8
Тема 4. Методи наукових досліджень та обґрунтування їх вибору	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Системний підхід і міждисциплінарність у наукових дослідженнях	10	1	2	-	-	7
Разом за змістовим модулем 1	55	7	12	-	-	36
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Організація наукових досліджень у сфері підприємництва та управління бізнесом					
Тема 6. Інформаційно-аналітичне забезпечення наукового дослідження	13	1	4	-	-	8
Тема 7. Організація дослідження та представлення його результатів	11	1	2	-	-	8
Тема 8. Академічна доброчесність та етика дослідника	11	1	2	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	35	3	8	-	-	24
Усього годин	90	10	20	-	-	60

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ з/п	Назва теми з основними питаннями
1	Тема 1. Наукове дослідження у професійній діяльності 1. Наукове дослідження: ознаки, види та значення для професійної діяльності. 2. Наукова проблема та обґрунтування актуальності дослідження. 3. Особливості досліджень підприємництва та управління бізнесом. Використання результатів у професійній і викладацькій діяльності.

2	Тема 2. Методологія та логіка наукового дослідження 1. Методологія, метод і методика дослідження: зміст та взаємозв'язок. 2. Теоретичний та емпіричний рівні дослідження. Логічна послідовність наукового пошуку. 3. Основні етапи дослідження та узгодженість його складових. Типові логічні помилки.
3	Тема 3. Формування наукового апарату дисертаційного дослідження 1. Вибір теми дослідження. Взаємозв'язок об'єкта, предмета, мети та завдань. 2. Наукова гіпотеза: формулювання, вимоги та способи перевірки. 3. Наукова новизна та практичне значення результатів. Відмінність очікуваних і отриманих результатів.
4	Тема 4. Методи наукових досліджень та обґрунтування їх вибору 1. Загальнонаукові та спеціальні методи дослідження: призначення і приклади застосування. 2. Кількісні та якісні підходи. Спостереження, опитування, аналіз документів і дослідження окремого випадку. 3. Критерії вибору та поєднання методів відповідно до завдань, доступних даних і ресурсів. Обмеження обраних методів.
5	Тема 5. Системний підхід і міждисциплінарність у наукових дослідженнях 1. Системний підхід: об'єкт, його складові, зв'язки та зовнішнє середовище. 2. Модель як засіб наукового пізнання. Побудова концептуальної моделі дослідження. 3. Міждисциплінарний підхід: поєднання знань і методів різних наук у дослідженнях підприємництва та управління бізнесом.
6	Тема 6. Інформаційно-аналітичне забезпечення наукового дослідження 1. Джерела наукової інформації та дослідницьких даних. Пошук і відбір матеріалів за темою дослідження. 2. Критичне опрацювання джерел і підготовка огляду літератури. Виявлення невирішених питань. 3. Організація бібліографії та зберігання дослідницьких матеріалів. Перевірка достовірності й достатності даних.
7	Тема 7. Організація дослідження та представлення його результатів 1. Планування дослідження: етапи, строки, ресурси та очікувані результати. 2. Обґрунтування висновків і практичних рекомендацій. Апробація результатів дослідження. 3. Представлення результатів у науковій публікації та доповіді. Наукова дискусія й опрацювання зауважень.
8	Тема 8. Академічна доброчесність та етика дослідника 1. Принципи академічної доброчесності та основні види порушень у дослідницькій роботі. 2. Цитування, авторство та публікаційна етика. Етична робота з даними та учасниками досліджень. 3. Відповідальне використання штучного інтелекту: перевірка результатів, розкриття допомоги та відповідальність автора.

Тематика практичних занять з переліком питань

№ з/п	Назва теми (питання / завдання)
1	Тема 1. Наукове дослідження у професійній діяльності Завдання: На прикладі власної теми або запропонованої викладачем ситуації сформулювати наукову проблему та стисло обґрунтувати її актуальність для підприємництва й управління бізнесом. Пояснити зв'язок проблеми з професійною діяльністю.
2	Тема 2. Методологія та логіка наукового дослідження Завдання: Скласти послідовність етапів власного дослідження. На прикладі наукової статті визначити зв'язок між проблемою, методами та висновками й обговорити виявлені неузгодженості.
3	Тема 3. Формування наукового апарату дисертаційного дослідження Завдання: Сформулювати тему, об'єкт, предмет, мету та завдання власного дослідження. Запропонувати робочу гіпотезу і спосіб її перевірки. Окреслити очікувану новизну та практичне значення; обговорити формулювання в групі.
4	Тема 4. Методи наукових досліджень та обґрунтування їх вибору Завдання: Для двох завдань власного дослідження обрати методи, зазначити потрібні дані й обґрунтувати вибір. На короткому навчальному прикладі продемонструвати застосування одного методу та пояснити його можливості й обмеження.
5	Тема 5. Системний підхід і міждисциплінарність у наукових дослідженнях Завдання: Побудувати схему досліджуваного об'єкта: основні складові, зв'язки та чинники зовнішнього середовища. На її основі запропонувати концептуальну модель і пояснити прийняті припущення. Знання яких суміжних наук потрібні для дослідження обраної проблеми
6	Тема 6. Інформаційно-аналітичне забезпечення наукового дослідження Завдання: Виконати пошук публікацій за темою дослідження, відібрати 6–8 релевантних джерел і критично зіставити щонайменше три з них. Підготувати короткий огляд із власним висновком та належно оформленими посиланнями.
7	Тема 7. Організація дослідження та представлення його результатів Завдання: Скласти план дослідження та підготувати коротку доповідь про його задум або попередні результати, використавши напрацювання попередніх занять. Додати стислу анотацію іноземною мовою й надати аргументовані відповіді на запитання.
8	Тема 8. Академічна доброчесність та етика дослідника Завдання: Розглянути навчальні ситуації щодо некоректних запозичень, авторства, роботи з даними та використання ШІ. Визначити ризики у власному дослідженні й запропонувати конкретні способи їх запобігання.

Самостійна робота здобувача

Самостійна робота здобувача з дисципліни «Методологія наукових досліджень у професійній діяльності» включає опрацювання навчальної літератури, підготовку до практичних занять і підсумкового контролю, доопрацювання виконаних завдань за темою власного дослідження. Матеріали послідовно уточнюються й використовуються під час наступних занять; підготовка окремого завершеного дисертаційного дослідження в межах курсу не передбачається.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Наукове дослідження у професійній діяльності 1. Опрацювати літературу про особливості наукової та професійної діяльності дослідника. 2. Уточнити формулювання проблеми й актуальності власного дослідження за результатами обговорення.	6
2	Тема 2. Методологія та логіка наукового дослідження 1. Опрацювати співвідношення теоретичного й емпіричного рівнів наукового пізнання. 2. Уточнити логіку та послідовність етапів власного дослідження.	7
3	Тема 3. Формування наукового апарату дисертаційного дослідження 1. Перевірити узгодженість об'єкта, предмета, мети, завдань і гіпотези дослідження. 2. Доопрацювати формулювання очікуваних результатів, їх новизни та практичного значення.	8
4	Тема 4. Методи наукових досліджень та обґрунтування їх вибору 1. Ознайомитися з прикладами застосування обраних методів у публікаціях за власною темою. 2. Уточнити потрібні дані, умови застосування й обмеження обраних методів.	8
5	Тема 5. Системний підхід і міждисциплінарність у наукових дослідженнях 1. Опрацювати приклади системного підходу та концептуальних моделей у дослідженнях бізнесу. 2. Доопрацювати модель власного дослідження та пояснення міждисциплінарних зв'язків між її складовими.	7
6	Тема 6. Інформаційно-аналітичне забезпечення наукового дослідження 1. Завершити критичний огляд відібраних джерел за темою дослідження. 2. Перевірити бібліографічні описи й посилання; упорядкувати джерела та дослідницькі матеріали.	8
7	Тема 7. Організація дослідження та представлення його результатів 1. Уточнити план дослідження і структуру майбутньої публікації на основі виконаних завдань. 2. Доопрацювати доповідь та анотацію з урахуванням зауважень.	8
8	Тема 8. Академічна доброчесність та етика дослідника 1. Опрацювати університетські документи з академічної доброчесності та використання ІІІ. 2. Перевірити власні навчальні матеріали щодо цитування, авторства та коректності роботи з даними.	8
Разом		60

Методи навчання

Методи формування професійної компетентності: лекція (оглядова, проблемна, лекція-візуалізація), науковий семінар-дискусія за участю здобувачів та наукових керівників, індивідуальні консультації з науковим керівником дисертаційного дослідження, робота з наукометричними базами даних та інформаційно-аналітичними ресурсами, майстер-класи й тренінги запрошених дослідників, редакторів наукових видань, представників грантових програм.

Методи формування практичних умінь та навичок: практикум із розроблення елементів методологічного апарату власного дисертаційного дослідження, аналіз і розв'язання ситуативних дослідницьких завдань (case study), самостійна дослідницька робота за темою дисертації, підготовка тез доповіді чи статті до наукової конференції або

фахового видання, презентація, обговорення та рецензування (peer-review) результатів виконаних завдань.

Система контролю та оцінювання

Методи поточного контролю: усне та письмове опитування, тестування, аналітичний звіт, есе, презентація дослідницького завдання, рецензування робіт колег та ін.

Форми підсумкового контролю: екзамен (усно та/або письмово, зокрема з використанням тестових завдань).

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль знань здобувача. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

Загальна кількість балів, яку здобувач може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 змістовий модуль – 32; за 2 змістовий модуль – 28 балів.

Якщо здобувач за власною ініціативою, бажанням, крім обов'язкових видів контролю (60 балів), виконує додаткові види роботи (аналітичні звіти, тези доповідей, фрагменти наукових статей, участь у наукових заходах), при цьому набравши додатково не менше 30 балів, може отримати оцінку за екзамен автоматично.

Кількість балів, яку здобувач може отримати під час навчальних занять за кожен тему наведено у таблиці нижче.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Денна форма навчання											
Змістовий модуль № 1 (32 бали)						Змістовий модуль № 2 (28 балів)				40	100
T1	T2	T3	T4	T5	МК	T6	T7	T8	МК		
5	5	5	5	7	5	7	7	7	7		

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів; МК – модульний контроль.

Відповідно до вимог Болонської угоди проводиться місцева (національна) шкала визначення оцінок і шкала ECTS. Для їх порівняння використовується така таблиця:

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою ECTS
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання
	F (1-34)	незадовільно з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Перелік питань для підсумкового контролю

1. Наукове дослідження: основні ознаки та види.
2. Наукова проблема та обґрунтування актуальності дослідження.
3. Значення наукових досліджень для професійної діяльності у сфері підприємництва та управління бізнесом.
4. Методологія, метод і методика наукового дослідження.
5. Теоретичний та емпіричний рівні наукового дослідження.
6. Логіка та основні етапи наукового дослідження.
7. Взаємозв'язок об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження.
8. Наукова гіпотеза: вимоги до формулювання та перевірки.
9. Наукова новизна та практичне значення результатів дослідження.
10. Загальнонаукові та спеціальні методи дослідження.
11. Кількісні та якісні підходи в наукових дослідженнях.
12. Критерії вибору методів наукового дослідження.
13. Системний підхід у дослідженні підприємств та управлінських процесів.
14. Концептуальна модель дослідження та принципи її побудови.
15. Міждисциплінарний підхід у наукових дослідженнях: можливості та обмеження.
16. Джерела наукової інформації та критерії їх відбору.
17. Критичне опрацювання джерел і підготовка огляду літератури.
18. Дослідницькі дані: достовірність, достатність та організація зберігання.
19. Планування та організація наукового дослідження.
20. Наукові висновки, практичні рекомендації та апробація результатів дослідження.
21. Представлення результатів дослідження у науковій публікації та доповіді.
22. Академічна доброчесність: принципи та основні види порушень.
23. Цитування, авторство та публікаційна етика дослідника.
24. Відповідальне використання штучного інтелекту в науковій діяльності.

Зарахування результатів неформальної освіти

Згідно з Порядком визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/>) здобувачу освіти можуть бути зараховані як результати вивчення окремих тем освітнього компонента результати неформальної освіти, здобутої на освітніх платформах Дія.Освіта, Coursera, Prometheus та інших, які підтверджені сертифікатом й відповідають тематиці.

Кількість балів, що зараховується здобувачу, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак не більше ніж 25% (25 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Рекомендована література

Основна

1. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. 2-ге вид. Харків : Право, 2023. 488 с. URL: <https://pravo-izdat.com.ua/novinki/metodologiya-naukovih-doslidzhen-2-ge-vidannya-m-yaka-obkladinka>
2. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/ede11e33-aec9-4700-a5ac-d7af81b3d534/content>
3. Бліхар В. та ін. Організація наукових досліджень у сфері менеджменту та безпеки організації : підручник. Хмельницький : Вид-во ХУУП імені Леоніда Юзькова, 2022. 443 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4846>
4. Кизим М. О., Дороніна М. С., Хаустова В. Є. Методологія і технологія наукових досліджень. Економічні науки (у схемах, визначеннях, прикладах) : навч. посіб. Харків : ФОП Лібуркіна Л. М., 2022. 56 с. URL: https://www.ndc-ipr.org/media/publications/files/Методологія_і_технологія_наукових_досліджень.pdf
5. Saunders M. N. K., Lewis P., Thornhill A. Research Methods for Business Students. 9th ed. Pearson, 2023. URL: <https://www.pearson.com/en-ca/subject-catalog/p/research-methods-for-business-students/P200000010080>
6. Creswell J. W., Creswell J. D. Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. 6th ed. SAGE, 2023. URL: <https://us2.sagepub.com/en-us/nam/research-design/book270550>

Додаткова

7. Микитенко В. В., Брюховецька Н. Ю., Булеєв І. П. Методологічні підходи у виконанні економічних досліджень. *Проблеми економіки*. 2024. № 3. С. 230–239. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-3-230-239>
8. Захарчин Г., Складук Т. Основні аспекти міждисциплінарних досліджень в умовах невизначеності. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 78. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-141>.
9. Зачосова Н. В., Носань Н. С., Чакалов А. К. Методологія досліджень проблем менеджменту як засіб інформаційного забезпечення управління фінансово-економічною безпекою. *Київський економічний науковий журнал*. 2024. № 5. С. 40–46. <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2024-5-6>
10. Семеніхіна О., Різник В., Шамоня В. Використання штучного інтелекту в наукових дослідженнях в контексті академічної доброчесності. *Освіта. Інноватика. Практика*. 2025. Т. 13, № 6. С. 63–68. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol13i6-009>

11. ALLEA. The European Code of Conduct for Research Integrity. Revised ed. Berlin, 2023. DOI: <https://doi.org/10.26356/ECOC>

Інформаційні ресурси

1. ARCher – інституційний репозитарій ЧНУ. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/>
2. Google Scholar – пошук наукових праць. URL: <https://scholar.google.com/>
3. OpenAlex – відкритий індекс наукових публікацій. URL: <https://openalex.org/>
4. Crossref – перевірка DOI та метаданих. URL: <https://search.crossref.org/>
5. ORCID – ідентифікація дослідника. URL: <https://orcid.org/>
6. Zotero – керування бібліографією. URL: <https://www.zotero.org/>
7. OSF – протоколи, матеріали та реєстрація досліджень. URL: <https://osf.io/>
8. Zenodo – репозитарій даних і наукових результатів. URL: <https://zenodo.org/>
9. Державна служба статистики України. URL: <https://www.stat.gov.ua/>
10. Єдиний державний вебпортал відкритих даних. URL: <https://data.gov.ua/>
11. Eurostat – європейські статистичні дані. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/>
12. World Bank Open Data. URL: <https://data.worldbank.org/>
13. OECD Data Explorer. URL: <https://data-explorer.oecd.org/>
14. PRISMA – настанови прозорого звітування. URL: <https://www.prisma-statement.org/>
15. VOSviewer – бібліометричне картування. URL: <https://www.vosviewer.com/>
16. COPE – етика наукового опублікування. URL: <https://publicationethics.org/>

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича». URL: <https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>.
- «Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». URL: <https://www.chnu.edu.ua/media/hkzbr1b2/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chnu-2025.pdf>.
- Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича. URL: <https://www.chnu.edu.ua/media/lnojdab4/pravyla-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>.
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». URL: <https://www.chnu.edu.ua/media/ni4ptvsk/polityka-vykorystannia-shtuchoho-intelektu-chnu.pdf>.